

රෝග ලක්ෂණ

මුලින්ම ලොට් පත්‍ර කඩා වැටේ. බල්බ මීරතු වීට කුණු වූ කොටස පහසුවෙන් එළියට එයි. කුණු වූ බල්බ වලින් හෝදෙමේ හඳට සමාන සැර හඳක් හමයි.

පාලනය

මෙය බැක්ටීරියා ආසාදනයක් නිසා රසායනික ද්‍රව්‍ය හොඳා පාලනය කළ නොහැකිය. එමනිසා රෝගී පැළ වගාවෙන් ඉවත් කිරීම, ජල වහනය දියුණු කිරීම, හෝග මාරුව ආනුගමනය කිරීම, වගාවට ජලය සපයන කාලාන්තරය වැඩි කිරීම, රෝගී වගාවන් හරහා ජලය ගමන් කිරීම වැලැක්වීම වැනි ක්‍රම ආනුගමනය කරන්න.

දැමපැල්ලම රෝගය

ජනවාරි, පෙබරවාරි වැනි මාසවලදී වගාවට බහුල වශයෙන් වැළඳිය හැකි රෝගයකි. හෙත් කාළගුණයක් පවතින විට මෙම රෝගය සුලභය.

රෝග ලක්ෂණ

මුලින් පත්‍ර පුරා සුදු පැහැති ලප ඇතිවේ. පසුව මෙම ලප එකින් එකට සම්බන්ධ වී විහල වේ. අවසානයේ දුඹුරු පැහැයට හුරු පැල්ලම් බවට පත්වේ. එම පැල්ලම් වටා දම් පැහැයක් දැක්වේ.

පාලනය

රෝග ලක්ෂණ දුටුවිට පහත සඳහන් දිලීර නාශකයක් යොදන්න. ඊර්බ්‍රිකොනොසෝල්, ප්‍රොපිනොබී, ක්ලෝරෝතැලොනිල් හෝ මැන්කොසෙබී

පත්‍ර දැහර රෝගය (ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය)

වැසි සහිත කාලගුණයක් ඇතිවිට හානිය දරුණු වේ. බල්බ සඳහා වන ඒෆ්ඒ වගාවල මෙන්ම බීජ සඳහා වන වගා වලටද වැළඳිය හැකිය.

රෝග ලක්ෂණ

වගාවේ මුල් අවධියේ රෝගය වැළඳුනු වීට පත්‍ර දැහර හැසේ. ජර්නන වගාවක සමී පත්‍ර මත මීලිමීටර් 2-3 පළල ඕවලාකාර පැල්ලම් ඇතිවේ. රෝගී පත්‍ර විසළී මැරෙයි. රෝගය දරුණු වීට බල්බ ද කුණු වේ. මල් නටුමන ද රෝගී පැල්ලම් ඇති වේ. එවිට මල් නටු ව කඩා වැටේ.

පාලනය

වර්ෂාවට හඳුනාගෙන හේ වගාව ආරම්භ කිරීම, නිරෝගී වගාවකින් බීජ සහ බල්බ හෝරා ගැනීම, බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම වැනි ක්‍රම ආනුගමනය කරන්න. වගාවේ රෝග ලක්ෂණ දුටුවිට පහත සඳහන් දිලීර නාශකයක් ජලය ලීටර් 10 ක මිශ්‍රකර ඉසින්න.

මැන්කොසෙබී හෝ ක්ලෝරෝතැලොනිල්

අස්වනු හෙලීම සහ ගබඩා කිරීම

අස්වැන්න හෙලීමට සති තුනකට පෙර සිට කෘෂිභාෂක, දිලීර නාශක යෙදීමද සහ දෙකකට පෙර සිට ජල සැපයුමද නතර කරන්න.

ජර්නන වගාවක පත්‍ර කහපට වන අතර, ගෙල ප්‍රදේශයෙන් කඩා වැටේ. වගාවෙන් 50% කට වඩා පැළ සංඛ්‍යාවක් මෙම තත්වයට පත්වුනු පසු ලැල්ලක් ආධාරයෙන් හදු කර ඉතිරි පැළවලද ගෙල ප්‍රදේශයෙන් කඩා දමන්න.

සති දෙකකට පසු බල්බ ගලවා පටිහේ වියළා පදම් කර ගන්න. හදු අවිටට භාරපනය නොකරන්න. බල්බයේ ගෙල ප්‍රදේශයේ හොල පැහැය හැකිවී දුඹුරු පැහැයට හැරුණු පසු ගෙල ප්‍රදේශයෙන් අතලක් පමිණ ඉතිරිකර පත්‍ර කපා ඉවත් කර ලී පටි සහ දැල් ආධාරයෙන් හදා ගත් හට්ටු මත ගබඩා කර ගැනිය හැකිය. හැතහොත් වියළි පත්‍ර මිශ්‍රත් එකිනෙකට ගැටහන මිටි ලෙස බැඳ එල්ලා තිබිය හැකිය.

ගබඩාව වැනි වලින් ආරක්ෂා විය යුතු අතර හොඳින් වාතනය විය යුතුය. ගබඩාව නිතරම පරීක්ෂා කර කුණු වූ බල්බ ඉවත් කරන්න.

එෆ්ඒ වීට බැඳ ගබඩා කිරීම

එෆ්ඒ වීජයන් ඇදුනා:

අධ්‍යක්ෂ,
සෞඛ්‍ය හෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය,
මහලුඳුපැල්ලම
දුරකතන: 025-2249177
025-2249132

ලොකුමුණු

වගාව

දේශගුණික අවශ්‍යතා

ජෛෂ්වරාම, දිවා කාලයේ දිගු බව සහ වර්ෂාපතනය ලොකු ඒකාකු වශයෙන් අස්වැන්න කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන දේශගුණික සාධක වේ. වගාව ආරම්භයේදී මෙන්ම අවසාන කාල සීමාවේදී හද වර්ෂාව පැවතීම සුදුසු නොවන අතර විශේෂයෙන්ම බල්ලි මෝරන අවස්ථාවේදී මාස 1-1 1/2 පමණ වියළි උණුසුම් කාලගුණයක් පැවතීම අතිශයින් වැදගත් වේ.

පස

වියළි කලාපයේ බහුලව දක්නට ලැබෙන රතු දම්වරු පසෙහිද රෙටනොසෝල් පසෙහි සහ ඇලොපොල ආශ්‍රිතව දක්නට ලැබෙන දියළු පසෙහිද ලොකුඒකාකු සාර්ථකව වගා කළ හැකිය.

වගාවට සුදුසු කාලය

සකස් කර ගත් බීජ පැළ හෝ වියළි බල්ලි යල කන්නයේ අපේක්ෂිත අවසානයේ සිට ජූනි මස මැද භාගය දක්වා සිටුවීම කළ හැකි අතර මහ කන්නයේ වගා කරන්නේ නම් දෙසැම්බර් මැද සිට ජනවාරි මැද දක්වා කාලය තුළ සිටුවීම කළ හැක. නමුත් මහ කන්නයේ පවතින කාලගුණික තත්වයන් ඒකාකු වගාවට එතරම් සුදුසු නොවේ.

තාවාත් පාලනය

මාරුතු මස මැද සිට මැයි මස අග දක්වා වූ කාලය බීජ තාවාත් කිරීමට වඩාත් සුදුසුය. හොඳින් තිරු එළිය ලැබෙන, ජල වහනය සලබාදිය හැකි ඒකාකු වගා කොටස බීමක් තෝරා ගත යුතුය. කෙ.මී. 20 ක් පමණ හැඹුරට පස පෙරළා ගල්, බොරළු සහ වල් පැළෑටි ඉවත්කර, දිග මීටර් 3, පළල කෙ.මී. 75, උස කෙ.මී. 15 වන සේ පාත්ති සකස්කර, හොඳින් දිරාපත් වූ කාබනික පොහොර තුඩා 2 - 3 ක් එක් පාත්තියකට වැටෙන සේ හොඳින් පස සමඟ මිශ්‍රකර සකසා ගත් පාත්ති පිලිස්සීම මගින් හෝ තිරු එළිය මගින් හෝ රසායනික ද්‍රව්‍ය යොදා විවෘතකරනය කළ යුතුය.

තවාත් පොහොර - වක් පාත්තියක් සඳහා

අවස්ථාව	පොහොර	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑම්)	කලීවරය	සෛද්‍ර ප්‍රදේශ
මූලික පොහොර (වැළඳීමට දින 2කට පෙර)	ගුරියා	-	30	15
	මියුරියේට් සිරි පොරාස්	-	30	15
සති 2 දී, 4 දී	ගුරියා	25		
	මියුරියේට් සිරි පොරාස්	15		

බීජ තාවාත් දැමීමට පෙර කැප්ටාන්, නිරාමි හෝ තයෝටෝනි මිශ්‍රකිරීම + නිරාමි වැනි දිලීර නාශකයකින් ප්‍රතිකාර කිරීම කළ යුතුය. තවත් දැමීම, බීජ පේලියට දැමීම හෝ බීජ වැළඳීම මගින් කළ හැකිය. තවත් කාලය තුළ ජල සම්පාදනය, වල් මර්ධනය හා තවත් ආවරණය කිරීම අවශ්‍ය වේ

බම සකස් කිරීම

සිටුවන ඒකාකු පැළ ඉතා සියුම් බැවින් බීම වල් පැළ හා පස් කැට රකිනා මනාවින් හා සියුම්ව සකස් කර ගත යුතුය. පස සකස් කිරීමේදී සීතාන ලද ඉබිම සිහිප දිනක් තිරුවලියට නිරාවරණය කර ගැනීමෙන් වගාවට රෝග ඇතිවීම අඩු කර ගත හැකිය.

බීජ අවශ්‍යතාවය

හෙක්ටයාරයක් වගා කිරීමට අවශ්‍ය බීජ පැළ හෝ වියළි බල්ලි ලබා ගැනීම සඳහා උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු බීජ කි. ග්‍රෑම් 6 - 7 ක් අවශ්‍ය වේ.

නිරවදේශන ප්‍රවේද

ප්‍රවේදය	පැල සිටුවීමෙන් පසු අස්වනු හෙලීමට ගතවන කාලය දින
ප්‍රභා රෙහි	85-90
රාමියුරු	80-85
කල්පවිය වරණය	80-85
ඇලිපුටුන්හි ලයිට් රෙහි	85-90

මූලික පොහොර යෙදීම - අක්කරයක් සඳහා

අවස්ථාව	පොහොර	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑම්)
පැල සිටුවීමට දින 1 හෝ 2 කට පෙර	ගුරියා	25
	ට්‍රිපල් සුපර් පොස්පේට්	40
	මියුරියේට් සිරි පොරාස්	20
මතුපිට පොහොර		
සිටුවා සති 3 දී	ගුරියා	25
සිටුවා සති 6 දී	ගුරියා	25
	මියුරියේට් සිරි පොරාස්	10

* ප්‍රායෝගික පොහොරවලට අමතරව කාර්මික පොහොර එක් කිරීමෙන් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගත හැක (අස්වැන්නට වෙන් 10-12 ක් පමණ)

සිටුවම සහ පරතරය

සති 4-5 ක් පමණ වයසැති පතූ 3 හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඇති නිරෝගි පැළ පමණක් සිටුවීමට ගත යුතුය.

- පේලි අතර පරතරය - කෙ.මී. 10
- පේලියක පැළ අතර පරතරය - කෙ.මී. 10
- පැළ සිටුවීමේ හැඹුර - කෙ.මී. 1 - 1.5
- වඩා හැඹුරින් පැළ සිටුවීම නොකල යුතුය.

* පැළ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සඳහා නිරාමි 80%, ග්‍රෑම් 15 ක් හෝ ක්‍රෝමෝලෝ මිනට්ල් 70% WP (ටෝප්සිම්) ග්‍රෑම් 20 ක් පමණ ලීටර් 10 ක් කලවම් කර සාපනය ගත් විශුද්ධයෙන් වගාවේ 30 ක් (ලීටර්) බැසිය.

ජල සම්පාදනය

ඉතා හොඳින් ජලය බැසයන ඉඩම්වල වගා කර ඇත්නම් පැළ සිටුවා පළමු මාසයේදී දින 2-3 කට වරක් බැසින් ජලය සපයන්න. මසකට පසු සෑම දින 4-5 වරක් බැසින් ජලය සපයන්න. අස්වනු හෙලීමට සති දෙකකට පෙර ජලය යෙදීම නවත්වන්න.

වල් මර්ධනය

වල් කපනය වගාවක වල් පැළෑටි අතින් හෙලීම අපහසුය. එම නිසා වල් නාශක භාවිතා කිරීමට සිදුවේ. වගාබිමේ ඇටවරා, කලාදුරු වැනි ගුණක කොටස් සහිත වල් පැළ කිහිප කම් පැළ සිටුවීමට දින 14 කට පෙර හිලයිපොස්පේට් වල් නාශකයෙන් හෙක්ටයාරයකට ලීටර් 4-6 ක් (අක්කරයකට මිලි ලීටර් 1800-2400 ක්) යොදන්න. පැළ සිටුවූ වගාබිම ඇලන්ලෝර් හෝ මික්සිල්ලෝටෝනෝ පුර්ව නිර්ගමන වල් නාශකයක් යෙදිය යුතුය.

පැල බැසීමේ වගකීම

තානියා තද නිරවදිය නොමැති උදය සහ සවස් කාලවල සෙමින් පැළ හෙලවූ විට පැල මැස්කන් රංචු ලෙස ඉතිලෙචු දැකිය හැකිය. පතුවල සුදු පැහැති සිරුම් දක්නට ලැබේ. හානිය දරණු විට පතූ ඇමර් වියළී යයි. මෙමගින් බල්ලිවල ගබඩා කාලය අඩුවේ.

කෘමි නාශක

තයක්ලෝප්‍රිනි වැනු පතූ දිලීරු

තානියා

බීජකර කැදලි ලෙස පතූමහ තැන්පත් කරයි. බීජකර වලින් පිටවන කොළ පැහැති දළබ්බා පතුවල කොළ පැහැති කොටස් ආහාරයට ගනී. පසුව පතූ තුළට ඇතුල්වී එය තුළ සිට පතූ කොටස් කා දමයි.

පාලනය

බීජකර කැදලි එකතු කර විනාශ කරන්න. වැඩෙමින් පවතින වගාවකට හානි කරන විට පහත සඳහන් කෘමිනාශකයක් භාවිතා කරන්න.

කෘමිනාශක

ක්ලෝරෝලොප්‍රෝන්

දිලීර මගින් ඇතිවන බල්ලි කුණුබව

රෝග ලක්ෂණ බල්ලි කුණුබව මුල් මැරී යයි. පිටතින්ම ඇති පතූ අහ සිට පහලට කහ පැහැ ගැන්වේ. පාලනය සුදුසු දිලීරනාශකයකින් බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම තාවාත් වැඩි හැඹුරකින් බීජ නොදැමීම, ජල වහනය දියුණු කිරීම, ජලය සපයන කාලාන්තරය වැඩි කිරීම, රෝගී වගාවන් හරහා ජලය සපයීම වැලැක්වීම, රෝගී පැළ පස් සමඟ ඉවත්කර එම ස්ථානය සහ අවට පස පහත සඳහන් දිලීර නාශකයකින් තෙත් කරන්න. ක්ලෝරෝලොප්‍රෝන් මිනට්ල් හෝ නිරාමි